

ૐ

શ્રી પરમકૃપાળુદેવાય નમઃ

સ્વયમ્ભૂસ્તોત્ર

શિબિર - ૧

શ્રી આદિનાથ જિનસ્તુતિ

શ્રી અજિતનાથ જિનસ્તુતિ

શ્રી સંભવનાથ જિનસ્તુતિ

Model Answer Paper**Marks: 50**

Paper તપાસતી વખતે Model Answer Paperમાં આપવામાં આવેલા pointsને વફાદાર રહેવું. જુદાં જુદાં options આપવામાં આવ્યાં છે જેથી તપાસવામાં સરળતા રહે. તેમાંથી કોઈ પણ option લખ્યું હોય, તેનો ભાવ આવી જતો હોય, તો marks આપવા.

(I) સાચો જવાબ પસંદ કરો.**Marks: 5**

દરેક સાચા જવાબ માટે 1 mark આપવો.

૧. (b) જ્ઞાન

૨. (b) સમન્વય કરીને

૩. (c) કેવળજ્ઞાન

૪. (c) ચિત્તશુદ્ધિ

૫. (d) આત્માનંદ

(II) નીચે આપેલ શબ્દો અને તેના અર્થનાં જોડકાં બનાવો.**Marks: 5**

દરેક સાચા જવાબ માટે ½ mark આપવો.

૧) g ૨) f ૩) h ૪) e ૫) c ૬) i ૭) d ૮) a ૯) j ૧૦) b

(III) નીચેના પ્રશ્નોના થોડા શબ્દોમાં જવાબ લખો.**Marks: 5**

દરેક સાચા જવાબ માટે 1 mark આપવો.

૧. ઈક્ષ્વાકુ

૨. આર્હન્ટ્ય લક્ષ્મી / આત્મલક્ષ્મી / અનંતચતુષ્ટય / અનંતજ્ઞાનાદિ વિભૂતિ

૩. આત્મજ્ઞાન

- ½ mark

સમદર્શિતા

- ½ mark

૪. (i) ઉત્પાદ (ii) વ્યય (iii) દ્રૌવ્ય

આમાંથી એક કે બે લખ્યા હોય to ½ mark આપવો, અને ત્રણે લખ્યા હોય તો 1 mark આપવો.

૫. સ્યાદ્વાદ શૈલીથી

(IV) નીચેનું કથન સાચું છે કે ખોટું તે લખો. ખોટું હોય તો તેનું કારણ દર્શાવો.**Marks: 5**

દરેક સાચા જવાબ માટે 1 mark આપવો.

False લખ્યું હોય પણ કારણ ન લખ્યું હોય અથવા ખોટું કારણ લખ્યું હોય તો 0 mark આપવો. True માટે કારણ અપેક્ષિત નથી.

૧. False. શ્રી ઋષભદેવ આ અવસર્પિણી કાળના પ્રથમ પ્રજાપતિ હતા. / નાભિરાજા આ અવસર્પિણી કાળના પ્રથમ પ્રજાપતિ નહોતા, તેઓ ચૌદમા / અંતિમ કુલકર હતા.

૨. True.

૩. False. સંયોગો ન બદલાય તોપણ ઈચ્છા બદલાતા જીવને ઈન્દ્રિયવિષયોમાંથી સુખ મળતું બંધ થઈ જાય છે. / ઈન્દ્રિયવિષયો ક્યારેય તૃપ્તિ આપી શકે જ નહીં.

૪. False. બંનેથી નીચ ગોત્રનો બંધ થાય છે. / આપણામાં જે ગુણ હોય તેની પ્રશંસા કરવાથી પણ નીચ ગોત્રનો બંધ થાય છે.

૫. False. અતીન્દ્રિય સુખ બાધારહિત છે. / અતીન્દ્રિય સુખ બાધાસહિત નથી.

(V) નીચે આપેલ ઉપમાઓનો માત્ર પરમાર્થ લખો.

Marks: 5

દરેક સાચા જવાબ માટે 1 mark આપવો.

૧. શ્રી ઋષભદેવ ભગવાન પોતાનાં વચનો દ્વારા જગતનું ભ્રાંતિરૂપ દુઃખમૂલક અજ્ઞાન દૂર કરે છે.

૨. ઈન્દ્રિયવિષયનાં ભોગો દુઃખરૂપ છે એમ સમજાય તો જીવ સુખ માટે ત્યાં દોડતો બંધ થાય.

૩. જ્ઞાનાવરણીયાદિ ઘાતી કર્મરૂપી આવરણને નષ્ટ કરી શ્રી અજિતનાથ ભગવાને કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું, તેમના પુણ્યપ્રભાવે દિવ્ય વાણી પ્રગટી જે અન્ય જીવોનું મિથ્યાત્વ દૂર કરવા, વીતરાગતા પ્રગટ કરવા સમર્થ નિમિત્તકારણ બને છે.

૪. ભવ્ય જીવો શ્રી અજિતનાથ ભગવાનના ધર્મતીર્થનો આશ્રય લઈને સંસારપરિભ્રમણનાં દુઃખથી મુક્ત થઈ જાય છે, સંસારજન્ય સંતાપથી મુક્ત બને છે.

૫. જીવ પોતાની કલ્પના પાછળ જ વ્યર્થ ભ્રમણ કરતો રહે છે. / જીવ પોતે જ પ્રક્ષેપણ કરીને એની પાછળ ભાગે છે.

(VI) એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

Marks: 10

દરેક સાચા જવાબ માટે 1 mark આપવો.

૧. વારંવાર એવો અવસર મળે.

૨. (i) કૃષિ / ખેતી (ii) અસિ / શસ્ત્રવિદ્યા (iii) મસિ / લેખનકાર્ય (iv) વિદ્યા / ગાયન, વાદન આદિ (v) શિલ્પ / ચિત્રકળા, વસ્તુકળા આદિ (vi) વાણિજ્ય / વ્યાપાર

આમાંથી એક કે બે લખ્યા હોય તો ½ mark આપવો, અને ત્રણ લખ્યા હોય તો 1 mark આપવો.

૩. પૂર્ણ મોક્ષમાર્ગનું આરાધન સાધુપદમાં જ થઈ શકે છે. / આભ્યંતર વિરક્તિ સાથે બાહ્ય વિરતિ પણ મહત્વની છે.

૪. ઉગ્રતાથી, સમૂળ નાશ કર્યા. / જડમૂળથી નાશ કર્યા. / માત્ર ઉદયમાં રહેલ નહીં, પણ સત્તામાં રહેલ કર્મોનો પણ નાશ કર્યો.

૫. ભાવ ગરીબી - સંવેદનશીલતાનો અભાવ

- ½ mark

વચન ગરીબી - વચનમાં મધુરતાનો અભાવ / વચનોમાં કઠોરતા

- ½ mark

૬. ગર્ભમાં આવતાં તેમના પુણ્યબળથી તેમના કુટુંબીઓની મોટા યુદ્ધોમાં પણ જીત થતી હતી. / બાળકીડામાં પણ તેઓ કોઈથી પરાજિત થતા નહીં.

૭. શુભ રાગથી - પુણ્યબંધ / અનુકૂળ સાધનપ્રાપ્તિ - ½ mark
 શુદ્ધ ભાવથી - નિર્જરા / મોક્ષ - ½ mark
૮. ૧) કેવળજ્ઞાન હોવાને કારણે - ½ mark
 ૨) ગણધરાદિ મુનિઓમાં પ્રધાન હોવાને કારણે / ગણધરાદિ મુનિઓના ગુરુ હોવાને કારણે - ½ mark
૯. પૃથુ - દ્વાદશાંગરૂપ હોવાથી - ½ mark
 જ્યેષ્ઠ - સર્વજ્ઞ વીતરાગી પુરુષ દ્વારા પ્રણિત હોવાથી - ½ mark
૧૦. બધી ધર્મક્રિયાઓ બહુમાનને કારણે જ જીવંત રહે છે.

(VII) ટૂંકાણમાં જવાબ લખો.

Marks: 10

૧. શુભોપયોગના પ્રકાર : ૧) ક્રિયારૂપ / દેવ-ગુરુના કાર્યો ૨) ભક્તિરૂપ / બહુમાન ૩) વિચારરૂપ / ભેદજ્ઞાન
 આમાંથી એક કે બે લખ્યા હોય તો ½ mark આપવો, અને ત્રણે લખ્યા હોય તો 1 mark આપવો.
 નિરતિશય શુભોપયોગમાં શુભ તરફ ઝુકાવ વધારે છે અને ઉપયોગ દબાઈ જાય છે. / શુભ ક્રિયાની મીઠાશ, મુખ્યતા છે. - ½ mark
 સાતિશય શુભોપયોગમાં જ્ઞાનસ્વરૂપ આત્માનું અનુસંધાન વધારે છે. / સાતિશય શુભોપયોગ શુદ્ધ ઉપયોગ સહિત છે. - ½ mark
૨. ૧) ચંચળ / અનિત્ય / વીજળીના ચમકારા જેવું - ½ mark
 ૨) તૃષ્ણાની વૃદ્ધિ કરનારું - ½ mark
 ૩) જીવને સદા સંતપ્ત રાખનાર - ½ mark
 ૪) કલેશપરંપરા દ્વારા પીડિત કરનાર / દુષ્કર્મ કરાવનાર / દુર્ગતિએ લઈ જઈ દુઃખી કરનાર - ½ mark
૩. ૧) મેં બરાબર મહેનત ન કરી.
 ૨) મારો રસ્તો બરાબર નહોતો / પશ્ચિમને બદલે પૂર્વ દિશામાં ભાગવું જોઈતું હતું.
 ૩) આનંદની અનુભૂતિ શક્ય જ નથી.
 આમાંથી કોઈ પણ એક લખ્યું હોય તો 1 mark આપવો, 2 લખ્યા હોય તો 1 ½ mark આપવા અને ત્રણે લખ્યા હોય તો 2 mark આપવા.
૪. કેવળ અનિત્ય માનવાથી - ધર્મ કરનાર ફળથી વંચિત રહી જશે, તો ધર્મ શા માટે કરવો? / તો પછી બંધ-મોક્ષ કોનો? / ધર્માનુષ્ઠાનનું ફળ કોને? - 1 mark
 કેવળ નિત્ય માનવાથી - જો બદ્ધ બદ્ધ જ રહેવાનો હોય, તો ધર્મ કરવાનું શું પ્રયોજન? / બંધમોક્ષ કલ્પના માત્ર ઠરશે. - 1 mark
૫. ઈન્દ્ર મહારાજના ગુણો - (a) નિર્મળ કીર્તિધારી / યશવાળા (b) પુણ્યશાળી (c) અવધિજ્ઞાની (d) વિદ્વાન / શ્રુતધારક
 (e) અનેક શક્તિના ધારક
 આમાંથી એક લખ્યો હોય તો ½ mark આપવો અને બે લખ્યા હોય તો 1 mark આપવો.
 સ્વામી શ્રી સમંતભદ્રાચાર્યે પ્રભુની સ્તુતિ તીવ્ર અનુરાગથી / તીવ્ર પ્રેમવશ / અતિશય ભક્તિથી / તેમના ભીતરી ગુણોના અનુરાગથી પ્રેરિત થઈને કરી છે. - 1 mark

(VIII) શ્રી સંભવનાથ ભગવાનને આપેલ વૈદ્યની ઉપમાને આધારે નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

Marks: 5

- a) ૧) અનિત્ય / ક્ષણિક / વિનાશી - ½ mark
 ૨) અશરણ / રક્ષણરહિત / પાપના ઉદયમાં લાચાર - ½ mark
 ૩) અહંમદોષવાળો / મિથ્યા અભિપ્રાયના દોષથી દોષિત / કર્તાભોક્તા બની કર્મબંધ કરનાર - ½ mark
 ૪) જન્મમરણથી પીડિત / પરિસ્થિતિજન્ય અને કલ્પનાજન્ય દુઃખોવાળો - ½ mark
- a) ૧) સુજાણ / ચતુર - ½ mark
 ૨) પરોપકારી / દયાળુ - ½ mark
 ૩) ફળની અપેક્ષા વિનાના / નિઃસ્પૃહ / નિઃસ્વાર્થ - ½ mark
- c) જેમ વૈદ્ય માત્ર નિદાન કરી ઔષધિ બતાવી શકે, પણ રોગી તે માનીને ઔષધિનું સેવન કરે તો તેનો રોગ મટે, તેમ સર્વજ્ઞ ભગવાન ભક્તનો સંસારરોગ દૂર ન કરી શકે - તેઓ ઉપાય દર્શાવે છે. જો જીવ તે સમજી, શ્રદ્ધા તેનું સેવન કરે તો મુક્ત થાય. - 1 ½ mark

* * *